

Innhold

Kapittel 1 Nysgjerrig i Googlecen?	9
1.1 Det nysgjerrige mennesket	10
1.2 En begrepsavklaring	13
1.3 Hvorfor vi bør bry oss om nysgjerrighetens kår	16
1.4 Inn i Googlecen	19
1.5 Hvorfor en bok om nysgjerrighet?	20
DEL I	
NYSGJERRIGHETENS FORUTSETNINGER	25
Kapittel 2 Nysgjerrighet og utvikling	27
2.1 Arv og miljø?	29
2.2 Selvet – menneskets kognitive nisjebygging	34
2.3 Evolusjon – å være underveis	39
Kapittel 3 Barndommens evolusjon	43
3.1 Barndommens biologi	45
3.2 Hjernen er ikke alene	48
3.3 Barndommens evolusjonshistorie	53
3.4 Barndom fremkaller samfunn	61
3.5 Noosfæren	70
Kapittel 4 Deler og helheter	73
4.1 <i>Hvorfor?</i> Lineær tid og årsakstenkning	74
4.2 <i>Hva?</i> Syklisk tid og erfaring av helhet	77
4.3 Fenomenologi	83
4.4 Deler, helheter og pedagogikk	88

Kapittel 5 Kognisjon i tidlig barndom	91
5.1 Møtet med Den Andre	93
5.2 Dyadisk synkroni	96
5.3 Selvregulering	98
5.4 Det første narrative	101
5.5 «De var ikke i stand til å leve uten kjærtegn»	105
5.6 WEIRD?	107
5.7 De historiske røttene til dyadisk synkroni	113
DEL II	
NYSGJERRIGHETENS PEDAGOGIKK	119
Kapittel 6 Begrepsdannelsen skyter fart	121
6.1 I sansenes rike	122
6.2 Begrepsstimulering	125
6.3 Å se barnet	128
6.4 Å bygge vennskap	132
6.5 Å kroppsliggjøre begrepene	135
Kapittel 7 Det lekende mennesket	141
7.1 Oppvåkningen	142
7.2 Lek	146
7.3 Riktige leker?	151
7.4 Leketøy som søppel	156
Kapittel 8 Naturfag i barnehagen	159
8.1 Vitenskap i barnehagen?	160
8.2 Fra reduksjonisme til maksimalisme	166
8.3 Erfaringen av skjønnhet – og av kaos	169
8.4 Å fortelle historier	174
Kapittel 9 Dybdelæring	178
9.1 Dybdelæring	180
9.2 Den tause dimensjonen	184
9.3 Å gjenkjenne mønstre	191
9.4 Besteforeldre som lærere	195
Kapittel 10 Breddelæring	201
10.1 Mangfoldets pedagogikk	202
10.2 Interesser	205

10.3	Naturhistorie	212
10.4	Kompost og tresløyd	215
10.5	Miljøkrisen på mellomtrinnet	219
Kapittel 11	Gåter og metaforikk	226
11.1	Gåter	226
11.2	Metaforen på mellomtrinnet	229
11.3	Naturfagenes metaforikk	232
11.4	Å galvanisere – og avgalvanisere	236
Kapittel 12	Pubertet: Fra diversiv til kognitiv nysgjerrighet	239
12.1	Syndefallet	240
12.2	Skam som utviklingsrom	247
12.3	Fra skam til kognitiv nysgjerrighet	249
12.4	Pubertet og vitenskapens frembrudd	255
Kapittel 13	Nysgjerrig ungdom	261
13.1	Modeller – til velsignelse og besvær	262
13.2	Fra kunnskap til vitenskap: Kan vi flytte til Mars?	270
13.3	Fenomenologi – igjen	275
13.4	Filosofi og dannelse i naturfag	280
13.5	Den åpne samtalen	282
13.6	Det man aner	285
Kapittel 14	Nysgjerrige lærere	287
	Litteraturliste	296
	Stikkord	317